

**Připomínky Českého rozhlasu k návrhu opatření obecné povahy,
k části plánu využití kmitočtového spektra č. PV-P/22/XX.2011-Y
pro kmitočtové pásmo 87,6-146 MHz**

NÁZEV NÁVRHU OPATŘENÍ KE KONZULTACI:

Návrh opatření obecné povahy, k části plánu využití rádiového spektra č. PV-P/22/XX.2011-Y pro kmitočtové pásmo 87,5–146 MHz

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE DOTČENÉHO SUBJEKTU:

Obchodní firma / název / jméno a příjmení:

Český rozhlas, Vinohradská 12, 120 99 Praha 2

IČ (bylo-li přiděleno): **45245053**

Kontaktní osoba (vč. telefonního čísla a adresy elektronické pošty):

Mgr. art. Peter Duhan, prozatímní ředitel, (sekretariat.gr@rozhlas.cz, tel.: 221551200)

DŮVĚRNOST POSKYTNUTÝCH INFORMACÍ:

Český telekomunikační úřad bude považovat zde poskytnuté informace za důvěrné, pouze pokud je dotčený subjekt označí jako důvěrné nebo jako obchodní tajemství. Český telekomunikační úřad si vyhrazuje právo použít poskytnuté údaje, s výjimkou údajů označených jako důvěrné nebo jako obchodní tajemství, a tyto údaje též uveřejnit podle Pravidel Českého telekomunikačního úřadu pro vedení konzultací na diskusním místě.

Datum: 7. května 2011

Mgr. art. Peter Duhan
prozatímní ředitel

I. PŘIPOMÍNKY K JEDNOTLIVÝM ČÁSTEM/USTANOVENÍM NÁVRHU OPATŘENÍ:

Český rozhlas na základě výzvy k uplatnění připomínek výše uvedeného Opatření obecné povahy, zveřejněné dne 13.4.2011, tímto vznáší následující připomínky:

Uveřejněný návrh Opatření obecné povahy v oddílu 6 článek 13 „Současný stav v rozhlasové službě“ uvádí v bodě 4) c) následující formulaci :

- **výkon celkového multiplexního signálu nesmí překračovat úroveň 0 dBr**; kdy výkon multiplexního signálu je poměr výkonu úplného multiplexního signálu, včetně pilotního a dalších přidružených signálů, integrovaného v libovolném časovém intervalu 60 s, k referenčnímu výkonu signálu zemského analogového rozhlasového vysílání, modulovaného jedním sinusovým kmitočtem tak, že je dosaženo kmitočtového zdvihu ± 19 kHz

Stanovení takto definovaného parametru považujeme pro rozhlasový provoz za nepřijatelné a k tomuto bodu vznášíme zásadní připomínku.

Navrhujeme následující znění:

- **výše uvedený bod 4) c) z návrhu opatření obecné povahy zcela vypustit**

Odůvodnění :

Stanovení takto definovaného parametru vychází z akceptace doporučení ITU-R BS.412-9, které uvádí takovou hodnotu jako jeden z předpokládaných parametrů, za kterých platí v něm dále uvedené ochranné poměry, které se používají při koordinačních výpočtech plánování vysílačů.

Toto doporučení není závazné, není celosvětově přejeté do národních regulačních pravidel, v řadě evropských zemí není vyžadováno, a zejména stanovení parametru maximální úrovně výkonu celkového multiplexního signálu zcela neodpovídá reálné situaci na rozhlasovém trhu (tj. skutečně provozovaným vysílačům různých rozhlasových stanic).

Dodržování výše uvedeného pravidla při zachování hodnoty výkonu 0 dBr by vedlo k celkovému znehodnocení a k zásadnímu zhoršení kvality vysílaného rozhlasového programu v jeho hlasitostním a zvukovém podání. Navíc by došlo ke zhoršení technologické a energetické efektivity využívání VKV vysílače při zachování všech ostatních provozních parametrů (maximální zdvih, limitace dle spektrální masky), ke snížení poměru odstupu signálu a šumu (SNR) při příjmu a zpracování signálu, a ke zhoršení příjmových možností pro posluchače.

Používání modulačních procesorů vede k tomu, že obvykle dosahovaná hodnota výkonu multiplexního signálu je v rozmezí +4 - +7 dBr (dle charakteru stanice) při zachování ostatních provozních parametrů vysílání, tato hodnota je vnímána jako sytý a dynamický zvuk, její nucené snížení by vedlo k podstatnému ztlumení a ztišení. Navíc v mnoha případech primární zpracování zvukového materiálu (např. mastering u moderní hudby) již bez dalšího processingu vede k hodnotám výkonu +3 dBr, takže dodržování úrovně 0 dBr je prakticky nemožné.

Mezi dalšími argumenty lze uvést, že současné „nedodržování“ tohoto parametru nevede k větší míře vzájemného rušení mezi jednotlivými vysílači a stanicemi, ani k riziku rušení prostředků mimo rozhlasovou službu (např. letecké navigační systémy VOR/ILS). Při správném nastavení modulačního procesoru lze snadno dosáhnout dodržení limitace spektrální masky a maximálního zdvihu FM signálu, bez žádných dalších rušivých projevů v kmitočtovém spektru ani v kvalitě vysílaného rozhlasového programu.

Ze všech výše uvedených argumentů tedy vyplývá naše stanovisko, že zavedení parametru výkonu multiplexního signálu s maximální úrovní 0 dBr je pro skutečnou situaci na trhu rozhlasového vysílání zcela nevhodné. Tento parametr může být používán ve smyslu plánování a koordinace vysílačů (tak jak jej ITU-R BS.412-9 vlastně uvádí), v žádném případě by ale neměl být vyžadován a limitován při posuzování standardního povozu vysílače za předpokladu, že ostatní parametry vysílače jsou dodrženy.